

Vuosien 2023-2025 talousarviokehityksen määrittäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 28.04.2022 § 183
328/02.00.01/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) todeta yhteisen kirkkovaltuuston päättäneen kokouksessaan 9.12.2021 seurakunnallisen toiminnan kehysmäärärahasi 41,197 milj. euroa, yhteisten palveluiden kehysmäärärahasi 33,073 milj. euroa ja tarveharkintaisen määrärahan kehukseksi 1,608 milj. euroa vuodelle 2023.
- 2) määrittää seurakunnallisen toiminnan suorituslisän määrärahasi 0,380 milj. euroa ja yhteisten palveluiden suorituslisän määrärahasi 0,228 milj. euroa vuodelle 2023.
- 3) hyväksyä 0,068 milj. euron lisämäärärahan vieraskielisen seurakuntatyön toiminnasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi vuodelle 2023 seuraavasti:
  - Matteus församling 0,030 milj. euroa, englannin- ja venäjänkieliselle työlle
  - Herttoniemen seurakunta 0,015 milj. euroa, arabiankieliselle työlle
  - Kallion seurakunta 0,023 milj. euroa, kiinan- ja vironkieliselle työlle.
- 4) antaa seurakunnille ja yhteisille palveluille liitteenä olevan talousarvion 2023 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 laatimisohteen sekä hyväksyä ohjeeseen sisältyvän vuosien 2023–2025 käyttötalous talousarviokehityksen.
- 5) pyytää seurakuntaneuvostoilta a) suunnitelman vuosille 2023-2025 säästöjen sekä testamentti- ja lahjoitusvarojen käytöstä sekä b) palvelujen hinnastot.
- 6) ilmoittaa seurakuntaneuvostoille määriteltyjen jakoperusteiden mukaan jaetut seurakuntien osuudet.

Käsittely

Juha Silander esitteli pöydille jaetun materiaalin:
Todettiin, että pöydille oli jaettu korjattu liite:
- Seurakuntien kehys 2023 YKN 28.4.2022

Esittelijä lisäsi päätösehdotukseen kohdan
7) pidättää itsellään oikeuden yhteisten palveluiden kehysten tarkistamiseen syksyllä 2022, meneillään olevien yhteistoimintaneuvotteluiden päätyttyä.

Pöytäkirjaan liitetään korjattu liite.
Tuulikki Vuorinen saapui asian käsittelyn aikana.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

- 1) todeta yhteisen kirkkovaltuuston päättäneen kokouksessaan 9.12.2021 seurakunnallisen toiminnan kehysmäärärahasi 41,197 milj. euroa, yhteisten palveluiden kehysmäärärahasi 33,073 milj. euroa ja tarveharkintaisen määrärahan kehukseksi 1,608 milj. euroa vuodelle 2023.

2) määrittää seurakunnallisen toiminnan suorituslisän määrärahaksi 0,380 milj. euroa ja yhteisten palveluiden suorituslisän määrärahaksi 0,228 milj. euroa vuodelle 2023.

3) hyväksyä 0,068 milj. euron lisämäärärahan vieraskielisen seurakuntatyön toiminnasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi vuodelle 2023 seuraavasti:
- Matteus församling 0,030 milj. euroa, englannin- ja venäjänkieliselle työlle
- Herttoniemen seurakunta 0,015 milj. euroa, arabiankieliselle työlle
- Kallion seurakunta 0,023 milj. euroa, kiinan- ja vironkieliselle työlle.

4) antaa seurakunnille ja yhteisille palveluille liitteenä olevan talousarvion 2023 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 laatimisohjeen sekä hyväksyä ohjeeseen sisältyvän vuosien 2023–2025 käyttötalouden talousarviokehysten.

5) pyytää seurakuntaneuvostoilta a) suunnitelman vuosille 2023-2025 säästöjen sekä testamentti- ja lahjoitusvarojen käytöstä sekä b) palvelujen hinnastot.

6) ilmoittaa seurakuntaneuvostoille määriteltyjen jakoperusteiden mukaan jaetut seurakuntien osuudet.

7) pidättää itsellään oikeuden yhteisten palveluiden kehysten tarkistamiseen syksyllä 2022, meneillään olevien yhteistoimintaneuvotteluiden päätyttyä.

Selostus

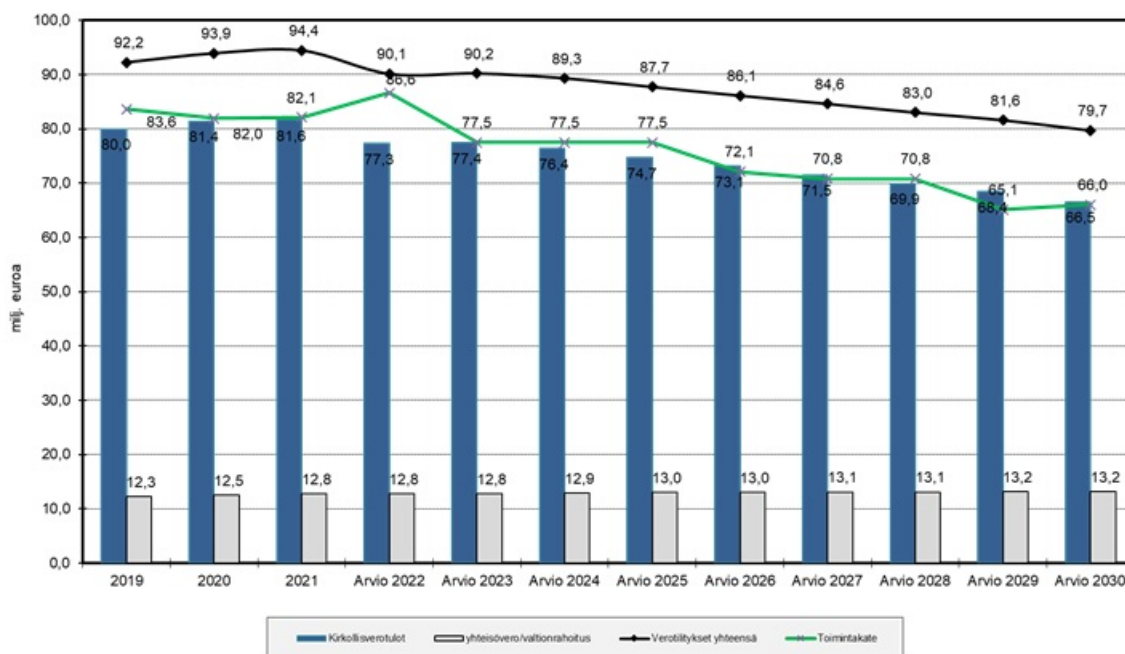
Vuosien 2023–2025 talousarviokehys pohjaa yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 tekemiin päätöksiin kokonaismäärärahan suuruudesta vuosille 2023-2030 sekä kokonaismäärärahan jakautumisesta seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken vuosina 2023-2025.

Kokonaismäärärahan suuruuden määrittämisessä ja samalla talousarviokehysten laadinnassa on otettu huomioon yleisen taloudellisen tilanteen kehitysarviot ja niiden vaikutus verotulojen kehitykseen suunnittelukaudella ja myös pidemmällä aikavälillä. Näiden lisäksi on huomioitu yhteisen kirkkovaltuuston Rohkeasti yhdessä – prosessille asettamat tavoitteet tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Seurakuntayhtymän tulevien vuosien talouden edellytyksiin vaikuttavat muun muassa jäsenmäärän ja kirkollisverotulojen kehitys, seurakuntayhtymän rakenteellinen alijäämä sekä kiinteistöihin ja toimitiloihin kohdistuvat korjauspaineet. Talousarviokehys on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli niin sanottu toimintakate. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintamäärärahoihin (peruskehys) vuosille 2023–2025 on kohdistettu yhteensä 8 %:n leikkaus vuoden 2022 oikaistuun kehukseen nähden, yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti. Seurakuntien osalta leikkaus on 5,89 % ja yhteisten palveluiden osalta 10,78 %. Seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön käytössä ovat annettavan kehysmäärärahan lisäksi toiminnasta aikaisemmin säästyneet määrärahat. Tarveharkintaiseen määrärahaan on tehty 1,67 % leikkaus.

Kirkollisverotuloarvioissa on arvioitu jäsenmäärän kehitykseksi -1,2 %. Rahavarojen sijoitustoiminnan tuotot on laskettu 2 % reaalityttö-odotuksella. Tämä on linjassa sijoitustoiminnan ohjeen pitkän aikavälin reaalityttö-tavoitteen kanssa. Sijoitustoiminnan tuottoihin tuovat epävarmuutta osakekurssien ja korkotasojen muutokset. Kiinteistösijoituksiin liittyy puolestaan epävarmuutta realisoitavien kiinteistöjen kysynnän ja hintatason sekä rakennuskustannusten kehityksen näkökulmista. Investointitaso määräytyy yhteisen kirkkovaltuuston päättämän investointien nettomaksimiarvon mukaisesti.

Kehysbudjettiin sisältyvät seuraavat verotuloarviot, joiden määrät esitetään alla olevassa taulukossa miljoonina euroina:

Verotulot ja toimintakate vuosina 2019 - 2021 ja arviot vuosille 2022-2030
Skatteintäkter åren 2019 - 2020 och prognos för åren 2022-2030

Seurakunnallisen ja yhteisten palveluiden kehymäärärahan määrittäminen vuodelle 2023

Seurakunnallisen toiminnan vuoden 2023 määrärahaksi esitetään yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti yhteensä 41,645 milj. euroa. Tämä sisältää:

- toimintamäärärahan 41,197 milj. euroa (sis. Tuomiokirkkoseurakunnalle osoitettavan erityismäärärahan yhteisten tehtävien hoitamiseen 0,854 milj. euroa)
- suorituslisän 0,380 milj. euroa
- lisämäärärahan 0,068 milj. euroa vieraskielisen seurakuntatyön toiminnasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi

Seurakunnallisen toiminnan määrärahan jakoperusteet

Seurakunnallisen toiminnan määrärahan jakoperusteet noudattavat yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessaan 27.1.2022 vahvistamia laskentaperusteita. Laskentaperusteet ovat seuraavat:

* Suorituslisiin varattavien varojen sekä vieraskielisen työn lisän vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:

- suorituslisiin varattavat varat kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n linjausten mukaisesti
- vieraskielisen työn lisä 68 000 euroa / vuosi

* Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan vähentäminen seurakunnille osoitettavasta kokonaismäärärahasta päältä pois seuraavasti:

- 750 000 euroa vuonna 2023
- 500 000 euroa vuonna 2024
- 250 000 euroa vuonna 2025

* Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin

I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % päältä pois

II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä:

i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %

- ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %

ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %

- * Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako
  - I. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä 2,3 % päältä pois
  - II. Loput jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
    - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
      - ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %
    - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %
  - III. Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä lisätään ko. seurakunnan jako-osuuteen

- * Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako
  - I. Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistöisiä lisätään jaettavaan määrärahaan
  - II. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille:
    - i. seurakuntien jäsenmäärä 70 %
      - ikäpainotus 0–18 –vuotiaat 30 %
    - ii. seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %

- * Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:
  - I. Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenisi vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.
  - II. Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.
    - i. Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulujen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

Sisäiset vuokrat

Helsingin seurakuntayhtymän sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 yhteisen kirkkovaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

Sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut kohdistetaan sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymien jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Käyttömenoja ja poistoja ei jaksoteta vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

Tilanteessa, jossa tietystä toimitilasta ei ole käytettävissä toissavuoden 12 kuukauden kustannustoteutumia, veloitetaan sisäinen vuokra tiedossa olevan toteutuman perusteella.

Sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra määräytyy 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruusena, lisättyinä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu kohdasta 5 poiketen maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Muut huomiot

Rippikoulumäärärahojen tasaus seurakuntien kesken toteutetaan vuoden 2023 alusta alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Seurakuntien toiminnan diakoniset haasteet otetaan yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän määrärahojen jakoperusteen mukaan huomioon myöntämällä erillismäärärahoja seurakuntien diakonista toimintaa varten (kts. jäljempänä Tarveharkintainen määräraha).

Vertailtaessa seurakuntien toimintaan jäävän määrärahan (kehys vähennettynä sisäisillä vuokrilla) suuruutta vuonna 2023 verrattuna Rohkeasti yhdessä –projektin yhteydessä laadittuihin useamman vuoden ennusteisiin, on tärkeää huomata, että erityisesti poistot saattavat vaihdella eri vuosien välillä huomattavastikin, riippuen sekä peruskorjausten aktivointiajankohdista että toisaalta myös poistojen päättymisestä. Esimerkiksi Lauttasaaren seurakunnan osalta toimintaan jäävä määrärahaosuus näyttäisi kasvavan vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna noin 223 000 eurolla. Kuitenkin Lauttasaaren kirkon peruskorjauksen aktivoimisen jälkeen seurakunnan sisäisiin vuokriin kohdistuvat kokonaispoistot tulevat alustavien arvioiden mukaan kasvamaan yli 200 000 eurolla, jolloin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahamuutoksen voidaan arvioida olevan vuodesta 2024 alkaen lähellä nollaa. Vastaavasti esimerkiksi Tuomiokirkkoseurakunnan poistojen arvioidaan alustavien laskelmien mukaan laskevan vuodesta 2025 alkaen vuoden 2023 tasoon verrattuna noin 56 000 eurolla, jolloin toimintaan jäävä määrärahaosuus kasvaa.

Yhteisten palveluiden kehysmääräraha

Yhteisten palveluiden (yhteinen hallinto, yhteiset seurakunnalliset tehtävät sis. avustukset, ympäristö- ja hautaustoimi sekä kiinteistötoimi) kehysmäärärahaksi esitetään yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti yhteensä 33,073 milj. euroa ja suorituslisään 0,228 milj. euroa.

Yhteisten palveluiden kokonaisuusmäärärahaan kohdistuva 10,78 % säästövelvoite esitetään kohdistettavan yhteisten palveluiden eri osastoille ja yksiköille niiden vuoden 2022 oikaistun talousarviokehyyksen suhteessa seuraavasti:

SÄÄSTÖVELVOITTEIDEN KOHDENTAMINEN
Mallinnukset matemaattisesta kohdentamisesta

KYSEKESKUS

KÄYTTÖTALOUSOSA	KEHYS 2022	OIKAISTU KEHYS 2022	OIKAISTU KEHYS 2022 luottamushö-palkkioiden ylitys	KEHYS 2023	SÄÄSTÖ €	%
Yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintakate	-20 755	-20 846				
↓						
Yhteinen seurakuntatyö	-11 071	-11 162	-11 162 240	-9 908 640	1 252 600	11,22 %
Yhteinen srk-työ	-10 031	-10 031				
Tilamääräraha	-1 040	-1 131				
Muut yhteiset tehtävät	-9 684	-9 684	-9 684 190	-8 597 453	1 086 737	11,22 %
Viestintä	-1 810	-1 816	-1 816 000	-1 612 213	203 787	11,22 %
Media-toiminta	-2 003	-2 963	-2 962 880	-2 630 393	332 487	11,22 %
Muu yht. srk-toiminta (avustukset ja varaukset)	-4 905	-4 905	-4 905 310	-4 354 848	550 462	11,22 %
Lehtisaat	0	0				
Yhteinen hallinto, toimintakate						
Yhteinen hallinto	-5 560	-5 560	-5 727 157	-5 084 469	475 141	8,55 %
Henkilöstöosasto	-2 771	-2 771	-2 770 500	-2 459 601	310 899	11,22 %
Seurakuntavaalit	-878					
Ympäristö- ja hautaustoimi						
Toimintakate	-4 754	-4 754	-4 754 103	-4 220 609	533 494	11,22 %
Kiinteistötoimi						
Toimintakate	-3 155	-3 155	-3 155 357	-2 801 270	354 087	11,22 %
↓						
Erittely:						
Kiinteistötoimi	-16 221	-16 221				
Sisäiset vuokrat	16 169	16 169				
Siirto käyttötalouteen	-3 000	-3 000				
Kehittämismääräraha	-1 000					
Suorituslisä	-640	-240	-240 000	-228 000	12 000	5,00 %
Käyttötalous yhteiset palvelut yhteensä						
Toimintakate	-39 513	-37 326	-37 493 547	-33 301 042	4 024 958	10,78 %

Laskelma huomioi luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden korottumisen perusteella tehtyjen kertaluonteisten leikkausten tasapainotuksen yhteisen hallinnon kokonaismäärärahassa.

Kun arviointikeskustelut on käyty ja suorituslisä hyväksytty, tehdään tarvittavat kehys- ja talousarviomuutokset seurakuntiin ja yksiköihin.

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen mukainen tarveharkintainen määräraha, 1,608 milj. euroa, on tarkoitettu seurakuntien ja yhteisten palveluiden diakoniahankkeisiin/-tarpeisiin, kertaluonteisiin kehittämishankkeisiin sekä äkillisiin, yllättäviin kuluihin.

Lapsivaikutusten arviointi

Lapsivaikutusten arviointi on tehty yhteisen kirkkovaltuuston käsitellessä yhtymän kokonaismäärärahaa Rohkeasti yhdessä –ohjelman puitteissa.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander

p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi